

M-004-017401

Seat No.

M. Ed. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2018

CC - 10: Teacher Education - II

Faculty Code: 004

Subject Code: 017401

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks: 70

૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિટૂંકમાં જવાબ આપો :

- (૧) શિક્ષક શિક્ષણ પરના સંશોધનોના કોઈ બે પ્રવાહ (trends) જણાવો.
- (૨) શિક્ષક શિક્ષણની ગુણવત્તાની ખાતરી આપતા બે કાર્યક્રમ જણાવો.
- (૩) DPEP નું પૂરું નામ આપો.
- (૪) વર્તમાન સમયમાં વિશિષ્ટ શિક્ષણની બે જરૂરિયાત લખો.
- (પ) શુલમાનએ આપેલ પેરેડાઈમનું નામ આપો.
- (E) RMSAની શરૂઆત કયા વર્ષમાં થઈ ?
- ર નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો :
- ૧ ૨

٤

- (૧) શિક્ષકના વ્યાવસાયિક વિકાસમાં શાળા શિક્ષણ સંબંધિત બે પડકારો જણાવો.
- (૨) પ્રાથમિક શિક્ષણના સાર્વત્રિકરણ માટેની યોજના ક્યારે શરૂ થઈ ? તેનું નામ જણાવો.
- (૩) કલા શિક્ષણની ચાર જરૂરિયાતો જણાવો.
- (૪) શારીરિક શિક્ષણ માટેની ચાર પ્રવૃત્તિઓ (Practices) નોંધો.
- (પ) સંગીત શિક્ષક માટેના કાર્યક્રમો (Programmes) ની યાદી આપો.
- (૬) હસ્તકલા શિક્ષણની ચાર જરૂરિયાત જણાવો.
- (૭) શિક્ષક સજ્જતા સંબંધિત ચાર બાબતો જણાવો.
- (૮) શિક્ષકના વ્યાવસાયિક વિકાસમાં અયોગ્ય લાયકાત ધરાવનાર શિક્ષક પ્રશિક્ષક સંબંધિત બે પડકારો જણાવો.

M-004-017401]

1

[Contd....

- **૩** નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **ચાર** પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૨૫૦ **૧૬** શબ્દોમાં લખો :
 - (૧) શિક્ષક વિકાસના અભિગમો જણાવો.
 - (૨) શિક્ષક અને શિક્ષક પ્રશિક્ષકના વ્યાવસાયિક વિકાસ માટેની વર્તમાન પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
 - (૩) અસરકારક શિક્ષક શિક્ષણ કાર્યક્રમની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
 - (૪) ડૉયલે આપેલ પેરેડાઈમ્સ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (પ) સેવાકાલીન માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકોની ગુણવત્તાને અસર કરનાર પરિબળોની ચર્ચા કરો.
- જ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૩૦૦ **૧૬** શબ્દોમાં લખો :
 - (૧) માધ્યમિક કક્ષાના શિક્ષક શિક્ષણ માટે માધ્યમિક શિક્ષણના સાર્વત્રિકરણના અમલીકરણને સમજાવો.
 - (૨) ગેગે એ આપેલ અધ્યાપન પરના સંશોધનના પેરાડાઈમ્સની ચર્ચા કરો.
 - (૩) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ અધ્યાપન માટે માટે જરૂરી વિષયજ્ઞાનની ચર્ચા કરો.
- **પ** નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૫૦૦ **૨૦** શબ્દોમાં લખો :
 - (૧) શિક્ષક વિકાસની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી શિક્ષક વિકાસને અસર કરતાં વ્યક્તિગત અને સંદર્ભિત (Contextual) પરિબળોને સમજાવો.
 - (૨) ભારતમાં શિક્ષક શિક્ષણનું માળખું જણાવી તેના ગુણ અને દોષ ઉદાહરણ સાથે વર્ણવો.
 - (૩) શિક્ષકની તજજ્ઞતા માટે બર્લિનરે આપેલ શિક્ષક વિકાસનાં સોપાનો સમજાવો.

ENGLISH VERSION

1	Answer the following questions in very brief:		6
	(1)	State any two trends of researches on teacher education.	
	(2)	State two programme for assurance of teacher education	
		quality.	
	(3)	Give full name of DPEP.	
	(4)	Mention two needs of special education in today's context.	
	(5)	Give name of paradigms given by Shulman.	
	(6)	In which year RMSA started ?	
2	Answer any six of the following questions in brief:		12
	(1)	State school education related two challenges for	
		professional development of teachers.	
	(2)	When scheme of universalisation of primary education	
		was started? State its name.	
	(3)	State four needs of art education.	
	(4)	Write four practices of physical education.	
	(5)	Give list of programmes for music teacher.	
	(6)	State four needs of craft education.	
	(7)	State four issues related to teacher competence.	
	(8)	State two challenges about teachers' professional	
		development related to improperly qualified teacher.	
3	Answer any four of the following questions in about 16		16
	250	words each:	
	(1)	State approaches of teacher development.	
	(2)	State present activities for professional development of	
		teacher and teacher educator.	
	(3)	State characteristics of effective teacher education	
		programme.	
	(4)	Explain paradigm's with illustration given by Doyel.	
	(5)	Discuss factors influencing quality of in-service secondary	
		school teachers.	

- 4 Answer any **two** of the following questions in about 16 300 words each:
 - (1) Explain implementation of universalisation of secondary education for secondary level teacher education.
 - (2) Discuss the paradigms of research on teaching given by Gage.
 - (3) Discuss about sufficiency of subjective knowledge for higher secondary level.
- 5 Answer any **two** of the following question in about 20 500 words each:
 - (1) Clarify the concepts of teacher development and explain personal and contextual factors influencing teacher development.
 - (2) State structure of teacher education in india and describe its merit and demerits with examples.
 - (3) Discuss teacher development steps given by Berliner for teacher expertise.